

Gemeente
Diemen

Tweede rapportage effecten coronacrisis

Oktober 2020

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief.....	5
Programma's.....	9
Sociaal.....	11
Veilig.....	15
Inkomen en armoede.....	17
Vrije tijd.....	23
Onderwijs.....	27
Gebiedsontwikkeling.....	31
Leefomgeving en klimaat.....	33
Verkeer.....	35
Samen besturen.....	37
Financiën.....	41

Aanbiedingsbrief

Wij hebben u toegezegd de effecten van de coronacrisis in beeld te brengen. Voor u ligt de tweede rapportage. Met deze rapportage willen we een overzicht geven van alle maatregelen die we op korte en middellange termijn hebben genomen. Daarbij brengen we zo goed als mogelijk de financiële effecten voor de gemeente in beeld. Dit geeft u enige houvast bij het beschouwen van de Begroting 2021, met name bij de beoordeling van de risico's in onze (meerjaren) begroting.

Voornemen is deze rapportages ook in 2021 twee maal per jaar te blijven versturen, namelijk bij de behandeling van de kadernota en de begroting zodat u over de meest actuele informatie beschikt ten tijde van de behandeling van deze stukken.

In onderstaande tabel vindt u de verwachte financiële effecten per programma voor 2020. Per programma is een toelichting gegeven. De maatregelen uit de eerste rapportage zijn meegenomen voor het financiële effect maar bij een onveranderde status niet meer tekstueel toegelicht. Ook maatregelen zonder financieel effect zijn opgenomen voor een zo compleet mogelijk beeld.

Programma	Kosten
Sociaal	77.000
Veilig	118.000
Inkomen en armoede	-418.000
Vrije tijd	100.000
Onderwijs	25.000
Gebiedsontwikkeling	125.000
Leefomgeving en klimaat	239.000
Verkeer	10.000
Samen Besturen	305.000
Financiën	-20.000
Totaal	561.000

Deze tweede rapportage laat een negatief financieel effect van bijna € 0,6 miljoen zien. Hoewel we de effecten over 2020 redelijk goed in beeld hebben willen wij benadrukken dat u dit bedrag als richtlijn moet zien. Er zijn nog steeds budgetten als 'PM' opgenomen, terwijl het wel om forse risico's kan gaan.

Voor de uitvoering van de maatregelen voor de coronacrisis is intern veel geschoven met uren. Deze prioritering heeft er intern toe geleid dat medewerkers zijn bijgesprongen waar nodig. Deze interne verschuiving van uren is niet uitgedrukt in een financieel effect. Dat is ook ondoenlijk en kost onevenredig veel capaciteit om dit alsnog betrouwbaar in beeld te brengen en deze informatie heeft ons inziens slechts een geringe meerwaarde. Daarnaast heeft het thuiswerken ook geleid tot een productiviteitsverlies. Lang niet alle medewerkers konden, om verschillende redenen, dezelfde productie leveren als op kantoor. Ook dit 'productieverlies' is niet financieel vertaald.

De financiële positie van de gemeente Diemen is goed. Zowel de accountant als onze toezichthouder, de Provincie Noord Holland, bevestigen dit. Belangrijkste oorzaken hiervan zijn de groei van Diemen en het financiële beleid dat gevoerd is. Dat maakt dat we nu iets rustiger kunnen reageren op de gevolgen van de coronacrisis en geen overhaaste beslissingen hoeven te nemen.

Financiële verwerking

Deze voortgangsrapportage is puur informierend van aard. Middels deze rapportage worden geen budgetten aangevraagd of vrijgegeven. Budgetaanvragen verlopen via onze reguliere P&C-producten. Voor 2020 zijn de budgetaanvragen in de 4de kwartaalbrief verwerkt.

Uitgangspunt is dat we de financiële effecten zoveel als mogelijk binnen de bestaande budgetten proberen op te vangen. Dat lukt natuurlijk niet altijd. Het is inmiddels bekend welke financiële middelen het Rijk beschikbaar stelt. De coronacrisis zal een groot effect hebben op het rekeningresultaat 2020. Mocht dit leiden tot een negatief rekeningssaldo dan kan dit verrekend worden met de algemene reserve. De algemene reserve is juist bedoeld voor het opvangen van dergelijke incidentele risico's. De stand van de algemene reserve bedraagt € 18,4 miljoen per 1 januari 2020.

Tijdelijke en structurele effecten

Deze rapportage zoekt in op de korte termijn effecten. De lange termijn effecten zijn nog lastig in te schatten. Met name de snelheid van het herstel van de economie is hierbij bepalend. Waar we in augustus nog dachten dat we langzaam aan weer herstelden is in september de tweede golf uitgebroken. Deze onvoorspelbaarheid maakt het lastig de effecten op lange termijn in beeld te brengen. We zitten nu midden in de tweede golf en ondertussen worden er hoopvolle stappen gezet bij de ontwikkeling van een vaccin. In het financiële beleid gaat het college er van uit dat de crisis voort zal duren totdat er een vaccin is gevonden en kan worden toegepast. Voorlopig en voorzichtigheidshalve schatten wij nog steeds in dat dit pas in de tweede helft van 2021 het geval zal zijn. Dat betekent dat de economische crisis zich voorlopig nog doorzet en dat heeft grote effecten op de werkgelegenheid, het aantal faillissementen en het herstel van het toerisme met zich mee. Ook de wijze waarop we als gemeente bestuurlijk en ambtelijk moeten opereren brengt uitdagingen met zich mee. Voorlopig blijven we de financiële effecten voor 2020 en 2021 als incidenteel beschouwen.

De structurele effecten zullen zich afhankelijk van het herstel van de werkgelegenheid het meest in het programma 'Inkomen en armoede' gaan voordoen. Voor de begrotingen 2022 en verder zullen we deze effecten structureel moeten opnemen. De omvang daarvan kan vooralsnog niet bepaald worden. Ook hier geldt dat het Rijk extra middelen beschikbaar stelt voor de opvang van deze extra kosten.

Wat het lastig maakt is dat in 2021 de landelijke verkiezingen gaan plaatsvinden en veel van de hedendaagse problemen worden doorgeschoven naar de volgende kabinetsperiode. Het is nu niet goed mogelijk in te schatten welke structurele middelen het Rijk gaat toekennen. Dit geldt overigens niet alleen voor de coronacrisis maar zeker ook voor de kosten van jeugdzorg. Deze onzekerheid zal ook bij het opstellen en de vaststelling van de begroting 2021 en 2022 nog bestaan.

Tenslotte

Deze rapportage is tot stand gekomen met inzet van de gehele organisatie. De uitvraag van effecten heeft geleid tot allerlei maatregelen die genomen zijn, rijp en groen door elkaar. Wij zijn er weer trots op dat we in deze rapportage in korte tijd hebben kunnen produceren en hopen dat dit u voldoende inzicht verschaft.

Blijf gezond!

Het college van burgemeester en wethouders

Programma's

Sociaal

Portefeuillehouder: J.D.W. Klaasse en M.A. Sikkes-van den Berg
Afdelingsmanager: K. Schelling
Afdeling: Samenleving

Ingezette acties / maatregelen

Crisisteam Koers op Initiatief

Het Koers Op Initiatief crisisteam is in april tijdelijk opgericht om initiatieven te ontplooiën, dan wel initiatieven aan te jagen voor bewoners en partijen in de samenleving die extra hard geraakt zijn door de coronacrisis. Hierover is in meerdere coronabrieven gerapporteerd. De intensiteit van werken van deze groep is vanaf juni minder geworden. De conclusie is dat het van meerwaarde is om in een brede samenstelling in te blijven inspelen op signalen en zorgen en partijen te verbinden.

Het team bekijkt hoe de werkwijze kan worden verzilverd. Bijvoorbeeld door de samenstelling te verbreden met partijen in Diemen (ondernemers, zorg-, en welzijnspartners).

Concrete voorbeelden en resultaten:

- Informatievoorziening voor gezinnen, studenten en ouderen om te kunnen anticiperen op de gevolgen van corona (eenzaamheid, opvoeding, stress en onzekerheid)
- Leer-en spelpakket voor mensen die een maaltijdpakket ontvangen van de voedselbank
- Informatie en steunacties voor ondernemers in Diemen
- Het project 'studenten schuldenvrij'. Kwetsbare studenten zonder netwerk (met bijv. baanverlies) en problematische huurschuld een speciaal werktraject voor deze kwetsbare studenten
- Een pagina op de website voor gemeentelijke initiatieven

Omdat ook een extra editie van het Daarom Diemen magazine is uitgebracht naar aanleiding van de coronacrisis is dit ten laste gegaan van het beschikbare covid-budget voor het KOI crisisteam a € 50.000. Voor het project studenten schuldenvrij is € 20.000 geraamd. Indien dit budget volledig wordt benut zal er sprake zijn van een overschrijding van € 10.000.

Corona preventieteams

Samen met de GGD Amsterdam-Amstelland wordt bekeken of er in Diemen doelgroep gerichte interventies nodig zijn in de gebieden om de naleving van de corona maatregelen te stimuleren. Deze interventies kunnen ingezet worden als reactie op de signalen over besmettingen en als reactie op andere signalen zoals eenzaamheid, overlast of huiselijk geweld als die er zijn. In eerste instantie zal de inzet van een corona preventieteam verlopen met de huidige capaciteit aan mensen aangevuld met de inzet van de GGD om gerichte interventies te bepalen.

Doorbetalen aanbieders in het sociaal domein

Het Rijk en de VNG hebben opgeroepen om de aanbieders in het sociaal domein te blijven betalen, ook als er een andere of beperkte prestatie wordt geleverd. Gelet op het belang van zorgcontinuïteit onderschrijft het college de beleidslijn van de VNG. Dat betekent dat Diemen de aanbieders in het sociaal domein blijft doorbetalen, ook als er een andere of beperkte prestatie wordt geleverd. Landelijk is bepaald dat deze regeling van kracht is voor de periode van 16 maart 2020 tot 1 juli 2020. Deze kosten zijn gedekt vanuit de bestaande budgetten.

Doelgroepenvervoer

Voor het doelgroepenvervoer (Wmo-vervoer en Leerlingenvervoer) gelden afzonderlijke maatregelen. In verband met het coronavirus en de maatregelen die de overheid genomen heeft om verspreiding van het virus te beperken is het gebruik van doelgroepenvervoer sinds maart 2020 fors gedaald. Als gevolg daarvan ontvangen vervoerders nagenoeg geen inkomsten uit vervoer, terwijl de vaste kosten van de ondernemingen doorlopen. Deze kosten bedragen ongeveer 80% van de totale kosten. Op advies van de VNG en VWS hebben vervoerders van het Wmo-vervoer en Leerlingenvervoer een compensatie van 80% van het tarief voor niet-gereden ritten ontvangen. Voor Leerlingenvervoer is dit beëindigd per 1 juni 2020 aangezien alle scholen toen heropend zijn. Voor Wmo-vervoer is deze compensatie verlengd tot 1 september 2020. Op dit moment zijn we met de vervoerder van het Wmo-vervoer in gesprek voor een regeling na 1 september 2020 aangezien het aantal ritten nog steeds flink minder is dan voor de coronacrisis.

Meerkosten

Als contractpartners als gevolg van de coronamaatregelen extra kosten moeten maken gedurende de periode dat de maatregelen van kracht zijn worden deze zogenaamde meerkosten vergoed. Bijvoorbeeld meerkosten als gevolg van de noodzaak om afstand te houden of voor beschermingsmiddelen. Contractpartners kunnen deze kosten, onder voorwaarden, declareren bij de gemeente. De kosten komen voort uit de naleving van de adviezen van het RIVM. In de septembercirculaire is aangegeven dat er nu onderzoek wordt gedaan om tot de afrekening van de meerkosten en de kosten van de inhaalzorg voor Jeugd en Wmo te komen.

Onvoorspelbare toename in zorg

Er bestaat een risico van een toenemende hulpvraag binnen het sociaal domein (o.a. Wmo, Jeugdwet, Brede Hoed Team, cliëntondersteuning en Veilig Thuis). Door de coronamaatregelen kunnen inwoners het kenbaar maken van hun hulpvraag hebben uitgesteld. Daarnaast zullen onzekerheid en stress op langere termijn negatieve effecten hebben en kunnen leiden tot een toename van kindermishandeling, huiselijk geweld, crisissituaties, zwaardere zorg en eenzaamheid. Er zijn nog geen extra beheersmaatregelen te benoemen. Aangezien de huidige voorzieningen in Diemen veelal goed functioneren kan veel worden afgevangen in het lokale zorgnetwerk. Als beheersmaatregel kan worden gedacht aan het investeren in preventie en financiële speelruimte creëren om het lokale netwerk te versterken (indien nodig). Verwacht wordt dat er extra kosten gemaakt zullen worden, maar er is nog geen indicatie te geven. De impact laat zich nog niet voorspellen.

Tijdens de intelligente lockdown zijn er minder Wmo aanvragen binnen gekomen bij het team Wmo ten opzichte van voorgaande jaren. Dit heeft zich na 1 juni hersteld. In de zomerperiode is er normaal gesproken een daling van het aantal binnengekomen Wmo aanvragen. Daar is dit jaar geen sprake van geweest. Inmiddels komen er gemiddeld per week weer evenveel Wmo aanvragen binnen als voor de coronacrisis.

Het Brede Hoed Team is voor de zomer weer met face-to-face contact opgestart. Daar lijkt vooralsnog ook geen sprake van een 'corona-effect'. Het niveau van aanmeldingen (ook via Veilig Thuis) bevindt zich op het niveau van voorheen.

Netwerkpartners voor zorg en ondersteuning in Diemen geven aan dat de complexiteit van de hulpvraag wel toe lijkt te nemen als gevolg van de coronacrisis. Steeds vaker is er sprake van een combinatie van zorgen; financiële onzekerheid in combinatie met zorgen over kinderen en de impact op de mentale gezondheid.

Eind 2020 worden een of meerdere netwerkbijeenkomsten georganiseerd waarbij met als centraal thema hoe samenwerking in het netwerk kan worden bevorderd en de verbinding met inwoners kan worden versterkt.

Noodopvang en maatschappelijke opvang

In de eerste corona effectenbrief is aangegeven dat er sprake is van een dreigende toename van het aantal aanvragen noodopvang als gevolg van de economische crisissituaties. Een feitelijke toename zien we (nog) niet. Dit kan te maken hebben met een vertragend effect.

Al voor de coronacrisis waren er landelijk zorgen over toenemende (dreigende) dakloosheid. Het Rijk heeft daarom extra middelen (zg. Blokhuismiddelen) beschikbaar gesteld zodat gemeenten een aanpak kunnen uitwerken. Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor deze aanpak. Het gaat daarbij om de mensen die niet in aanmerking komen voor zwaardere voorzieningen als maatschappelijke opvang of beschermd wonen, omdat ze wel zelfredzaam zijn. Voor deze groep gezinnen en economisch daklozen bestaan momenteel geen plekken om een half jaar te kunnen verblijven, tot rust te komen en vanuit daar te zoeken naar duurzame huisvesting.

De zogenoemde Blokhuismiddelen bieden voor de regio Amstelland een kans in het realiseren van passantenpensions. Diemen en ook de andere regiogemeenten zijn doordrongen van het belang om te komen tot een effectieve aanpak, ook in het licht van de coronacrisis. Er worden momenteel locaties gezocht waar passantenpensions gerealiseerd kunnen worden. Naast de opvang wordt ook ingezet op begeleiding bij het zoeken naar een woning.

Via de septembercirculaire worden extra middelen beschikbaar gesteld voor de aanpak en maatregelen bij het voorkomen en/of terugdringen van dak- en thuisloosheid. In de regio wordt bekeken of deze middelen kunnen worden gebundeld om effectief om te gaan met onder andere het realiseren van de passantenpensions.

Jongerenwerk en jongerenparticipatie

Mede onder invloed van de coronacrisis is er een toename te zien in de druk op het jongerenwerk van Stichting Welzijn Diemen. Dit komt naast de effecten van de coronacrisis ook door een toename aan verwijzingen vanuit de gemeente (OOV en BHT) en door de groei van Diemen en daarmee ook de groei van het aantal jongeren in Diemen. Er is een aanvraag in voorbereiding voor de uitbreiding van het jongerenwerk per 1 januari 2021. Dit zal naar verwachting leiden tot een stijging van de structurele subsidie aan Stichting Welzijn Diemen van circa € 20.000.

Daarnaast zijn er ook ontwikkelingen op het gebied van jongerenparticipatie, onder andere onder invloed van de coronacrisis. Er is een groep jongeren in Diemen opgestaan die graag iets willen doen voor leeftijdsgenoten. Zij zagen o.a. door de coronacrisis dat er veel jongeren hun dagbesteding zijn verloren, op straat hangen en in een zwart gat dreigen te vallen. Daarom zijn zij, onder leiding van projectleider Blaise Gneba en in nauwe samenwerking met Welzijn Diemen, het project 'Jong Diemen op de radar' gestart. Het project heeft als doel om jongeren heel laagdrempelig te informeren, in aanraking te brengen met positieve rolmodellen en op die manier jongeren te laten zien dat er nog genoeg mogelijkheden zijn. Twee keer per week worden er informatieve avonden georganiseerd in de Verbinding (als een soort tijdelijk Jongerenpunt) over onderwerpen als je eigen onderneming starten, solliciteren, etc. Bij het jongerenpunt kunnen jongeren hun problemen kwijt, maar ook hun ideeën voor bijvoorbeeld bepaalde activiteiten of evenementen. De

jongeren worden dan actief betrokken bij de organisatie daarvan. Dit project is in eerste instantie tijdelijk tot het eind van het jaar. In december wordt geëvalueerd en gekeken op wat manier dit voortgezet zal worden.

Het in de eerste effectenbrief genoemde project Jeugd aan Zet is in de zomervakantie opgestart maar door gebrek aan aanmeldingen helaas geannuleerd.

Kosten ingezette acties en maatregelen 2020

Omschrijving	Kosten
<i>Reeds eerder genoemde maatregelen uit eerste rapportage effecten coronacrisis¹</i>	
Aangepaste organisatie Kinderzomerspelen 2020	17.000
Huisvesting statushouders	binnen bestaande budgetten
<i>Nieuwe of gewijzigde maatregelen tweede rapportage effecten coronacrisis</i>	
Crisiteam Koers op Initiatief (verhoging budget met 10.000)	60.000
Doorbetalen aanbieders in het sociaal domein	pm
Onvoorspelbare toename in zorg	pm
Noodopvang en maatschappelijke opvang	pm
Jongerenwerk en jongerenparticipatie	pm
Totaal	77.000

¹ Van deze maatregelen wordt geen toelichting gegeven in deze rapportage (zie hiervoor de eerste rapportage).

Veilig

Portefeuillehouder: E. Boog
Afdelingsmanager: M.R.A. Cornelissen
Afdeling: Ruimtelijke Ontwikkeling

Ingezette acties / maatregelen

Extra handhaven coronamaatregelen

Het team handhaving (THH) en openbare orde en veiligheid (OOV) wordt continu geconfronteerd met de nieuwe regelgeving in de vorm van een nieuwe noodverordening. De vertaling van deze regels naar de werkvloer is iets dat het team ontzettend bezig houdt. Ook de frequentie van wijziging van de regelgeving is hoog. Naast de juridische vertaling worden we in het werkveld geconfronteerd met vele wijzigingen in bedrijfsvoeringen van de diverse organisaties. Deze wijzigingen moeten naast de geldende noodverordening worden gelegd. We communiceren dus veel met partijen over hoe bepaalde bedrijfswijzigingen binnen de regelgeving zou kunnen worden uitgevoerd. Soms is nee een antwoord, maar er zijn vaak toch ook mogelijkheden om wel op een andere wijze de business uit te voeren. We proberen daarnaast de regelgeving voor de grotere branches, zoals supermarkten, sportverenigingen en horeca te vertalen in brieven of e-mails. Dit alles om ervoor te zorgen dat de regels duidelijk zijn en dat handhavend optreden niet hoeft te geschieden. Verder zijn we een vraagbaak voor bedrijven die een antwoord willen op de vraag of iets wel of niet kan. Ook adviseren we ten aanzien van bepaalde activiteiten, zoals bijvoorbeeld het uitdelen van de griepvrikk, waarbij vele personen tegelijk aanwezig zijn en het wel of niet laten doorgaan van de Sinterklaasintocht. Naast deze taken nemen we deel aan het ROT, waarin de nieuwe regelgeving al wordt doorgesproken en nemen we deel aan regionale handhavingsoverleggen.

De wijziging van de regelgeving moet ook doorvertaald worden naar het digitale systeem van de handhavers Openbare Ruimte. Dit om zo ons werk goed inzichtelijk te kunnen maken en ook hetgeen we in het werkveld constateren, kunnen analyseren. Op deze wijze zien wij snel waar we op moeten inzetten, op welke tijdstippen en waar handhavend optreden noodzakelijk is. Het zichtbaar aanwezig zijn, heeft al een aanzienlijke werking op de naleving van de regelgeving. Daar waar nodig, handhaven we.

De BOA's draaien opnieuw in combinatie met de toezichthouders brandveiligheid, bouw- en woningtoezicht en milieu speciale coronadiensten. Dit om goed toezicht te kunnen houden op de coronamaatregelen. Iedere dag is hiervoor een bezetting van 13.00 uur tot 22.30 uur, ook in de weekenden. Er zijn en worden behoorlijk wat overuren gemaakt door het gehele team THH/OOV. In totaal hebben we het dan over ongeveer 162 uur en een bedrag van afgerond € 12.500 (9 mensen x 2 dagen x 9 uur x € 70).

Voorts hebben we bepaalde materialen aangeschaft om het toezicht op een juiste manier te kunnen uitvoeren. Voorbeelden hiervan zijn het huren van een tweede toezichtsbus en de aanschaf van mondkapjes, totaal gaat het om een bedrag van € 1.000.

Om de werkzaamheden van de BOA's te kunnen inhalen, wordt ook gedurende de komende periode weer gebruik gemaakt van voormalige ROC-studenten en een externe begeleider. De kosten die hiermee gemoeid gaan bedragen ongeveer € 27.500 (2 mensen x 90 dagen x € 45 voor studenten en inzet begeleider 18 uur x 12 weken x € 90).

Voortgang Scheerlicht

Doordat we minder huisbezoeken hebben kunnen uitvoeren en de BOA's en toezichthouders toezicht hielden op de coronamaatregelen, zijn er minder LAA-controles en onderzoeken vanuit de aanpak Scheerlicht geweest.

Openbare Orde & Veiligheid

De ambtenaar Openbare Orde & Veiligheid neemt nog steeds deel aan regionale coronabijeenkomsten. Hierbij zijn parkeerkosten en uren gedeclareerd. Totale meerkosten bedragen € 2.000.

Door de verschuiving van taken en de coronamaatregelen konden de volgende taken niet of minder uitgevoerd:

- Voorlichtingsactiviteiten (veiligheidsdag, wijkvoorlichtingsbijeenkomsten)
- Handhavingsacties Out of the Box
- Onderzoeken ondermijning
- Oefening LCP's voorbereiden
- weede controle brandkranen (droog)

Kosten ingezette acties en maatregelen 2020

Omschrijving	Kosten
<i>Reeds eerder genoemde maatregelen uit eerste rapportage effecten coronacrisis²</i>	
-	
<i>Nieuwe of gewijzigde maatregelen tweede rapportage effecten coronacrisis</i>	
Extra handhaven coronamaatregelen	13.500
- vervangen door studenten tijdens zomer	27.500
Voortgang Scheerlicht	-
Openbare orde en veiligheid	
- vergoeding overuren / parkeerkosten	2.000
- extra inhuur capaciteit	75.000
Totaal	118.000

² Van deze maatregelen wordt geen toelichting gegeven in deze rapportage (zie hiervoor de eerste rapportage).

Inkomen en armoede

Portefeuillehouder: M.A. Sikkes-van den Berg
Afdelingsmanager: K. Schelling
Afdeling: Publiekszaken

Ingezette acties / maatregelen

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo)

Voor de eerste Tozo regeling zijn in totaal 976 aanvragen voor levensonderhoud ingediend en 140 aanvragen voor een bedrijfskrediet. In de tweede Tozo periode zijn 367 aanvragen voor levensonderhoud ingediend en 86 aanvragen voor bedrijfskrediet. Ruim 90% van deze aanvragen is afgehandeld. Eind september ontvingen 266 ondernemers een Tozo uitkering. Sinds 1 oktober kan een aanvraag voor de 3e periode (Tozo 3) worden aangevraagd. De verwachting is dat het grootste deel van de ondernemers die Tozo 2 hebben ontvangen ook Tozo 3 zullen aanvragen. Daarnaast kunnen ook ondernemers die niet eerder hebben aangevraagd een beroep doen op Tozo 3. Ook is het weer mogelijk om een bedrijfskrediet aan te vragen, tenzij het maximale krediet al bij Tozo 1 of 2 is toegekend.

Aanvankelijk was aangekondigd dat er bij Tozo 3 een vermogenstoets zou gaan plaatsvinden. Hier is op het laatste moment voorlopig van afgezien. Tot 1 april 2021 gelden dezelfde voorwaarden als voor Tozo 2. De Tozo 3 uitkering loopt tot uiterlijk 1 april 2021 zonder vermogenstoets. Vanaf 1 april 2021 kunnen ondernemers opnieuw Tozo aanvragen voor nog maximaal 3 maanden, maar dan zal er wel een vermogenstoets gelden. De Tozo 3 periode zal worden gebruikt om ondernemers waar nodig en waar mogelijk naar ander werk te begeleiden of door te laten stromen naar een reguliere Bbz uitkering.

Tot en met 30 september 2020 is voor een totaalbedrag ad € 4.564.000 ontvangen van het ministerie van SZW voor de regeling. Dit wordt budgettair neutraal verwerkt met de lasten van Tozo.

Team Sociale Zaken en team Administratie hebben deze omvangrijke klus onder zeer grote druk en met extra ondersteuning tot nu toe weten te klaren. De werkzaamheden omtrent de Tozo zijn nog niet voorbij. Naast het afhandelen van de nieuwe aanvragen en re-integratie van de ondernemers wordt ook aandacht besteed aan rechtmatigheidscontroles achteraf, op basis van signalen en steekproeven. Voor de langere termijn is het van belang goed te kijken naar de belasting en werkdruk van de medewerkers. Extra tijdelijke formatie, ook om het management te ondersteunen, zal naar verwachting noodzakelijk blijven. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf "Corona en de gevolgen voor de formatie".

Toename bijstand en gevolgen rijksvergoeding

In de regio Amsterdam wordt de economie (horeca, toerisme, veel ZZP'ers) extra geraakt door de huidige crisis. Jongeren vinden na hun studie lastiger een baan. Op basis van een nadere schatting zal het aantal huishoudens in de bijstand het komend jaar met 200 a 250 stijgen. Naar verwachting zal deze stijging doorzetten in 2021 als we ervan uitgaan dat de economie met behulp van de Rijksmaatregelen niet verder verslechterd. Medio oktober is duidelijk geworden dat het herstelpakket van het kabinet, op onderdelen in versoberde vorm, wordt voortgezet tot 1 juli 2021. De kosten voor de Tozo 1, 2 en 3 worden volledig gecompenseerd. Dat geldt ook voor de uitvoeringskosten van deze regeling.

Voor de uitkering als gevolg van de Participatiewet (P-wet) heeft een correctie plaatsgevonden. Het Ministerie van SZW heeft in de meicirculaire bekend gemaakt dat zij voor het berekenen van het definitieve budget gebruik zullen maken van de meest actuele instroom cijfers voor de bijstandsgerechtigden. Dit in tegenstelling tot voorgaande jaren. Het definitieve budget is op 30 september jongstleden bekendgemaakt. Voor Diemen is het definitieve budget 2020 vastgesteld op € 8,2 miljoen. Dit betekent een voordeel van € 577.000 ten opzichte van het eerdere voorlopig budget 2020. Een deel hiervan, € 154.000, wordt ingezet voor het opvangen van de wegvallende baten voor de Bbz.

Er is sprake van een forse stijging van het risico rondom de bijstandsuitkeringen. In de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting 2021 is de inschatting en omvang van het risico rondom de BUIG daarom aangepast.

Beroep op bijzondere bijstand en minimaregelingen

Een toename van de werkloosheid en het aantal bijstandsuitkeringen in 2020 en 2021 veroorzaakt ook een toename van aanvragen voor bijzondere bijstand, met name woonkostentoeslag en minimaregelingen. Dit is in 2020 nog niet direct zichtbaar omdat de Tozo regeling is verlengd en veel mensen eerst een WW uitkering ontvangen, waardoor ze pas later een beroep op de (bijzondere) bijstand zullen doen.

Gezien de onzekerheid over het verloop van de pandemie en effecten op de economie vanuit de Rijksmaatregelen is in de 1e corona effectenrapportage uitgegaan van een extra benodigd budget voor het armoedebeleid in 2020 van € 150.000. De realisatiecijfers tot en met september 2020 zijn positiever uitgevallen dan destijds verwacht. Het extra budget is voor 2020 niet nodig.

Voor dit moment (begin oktober 2020) is de inschatting dat het beschikbare budget voor armoedebeleid in 2020 toereikend is. Een mogelijke oorzaak voor deze meevaller is dat nieuwe instroom nog onbekend is met de minimaregelingen en daar pas in een later stadium een beroep op doet.

Het college verwacht voor 2021 wel een extra beroep op minimaregelingen. De effecten op het armoedebeleid zullen naar verwachting in toenemende mate zichtbaar worden in de loop van 2021. In de begroting voor 2021 is daarom inmiddels € 180.000 extra voor het armoedebeleid gevraagd. Inmiddels is bekend geworden dat het rijk ook extra middelen toekend aan gemeenten voor armoede en schulden.

Steun- en herstelpakket werkloosheid, omscholing en tegengaan armoede- en schulden

Op de begroting van het Ministerie van SZW zijn diverse reserveringen getroffen om het flankerend beleid zoals aangekondigd in Kamerbrief Steun- en herstelpakket te starten dan wel in gang te kunnen zetten. Het betreft maatregelen op het gebied van begeleiding van werk(loosheid) naar werk, aanpak van jeugdwerkloosheid, (om)scholing en ontwikkeling en het tegengaan van armoede en problematische schulden. Een deel van dit flankerend beleid zal worden uitgevoerd door gemeenten.

Daarom komt er onder andere in 2020 € 40 miljoen en in 2021 € 90 miljoen beschikbaar voor de dienstverlening aan bijstandsgerechtigden door gemeenten en komt er in 2020 € 15 miljoen en in 2021 € 30 miljoen beschikbaar voor het gemeentelijk schuldenbeleid. Voor een ander deel van de middelen wordt nog onderzocht hoe deze middelen zo goed mogelijk tot uitkering kunnen worden gebracht. Hierover volgt naar verwachting bij de decembercirculaire 2020 meer informatie.

Schuldhelpverlening (SHV)

De instroom in schuldhulp in 2019 is ten opzichte van 2018 met 42% gestegen. De toename van deze instroom is grotendeels te wijten aan de bevolkingsgroei van Diemen (nieuwe wijken Plantage, Sniep) en de steeds groeiende bekendheid van de SHV van MaDi in Diemen.

Er is sprake van een toenemende en structurele druk op de caseload. Dit is in 2020 licht verbeterd omdat de instroom in 2020 als gevolg van de corona crisis is gedaald, maar dat heeft er ervoor gezorgd dat het probleem stabiel bleef. MaDi geeft aan dat er vanwege de corona crisis een toenemend risico op schulden en daarmee gepaard gaande Multi problematiek bestaat. Er is inmiddels toestemming gegeven voor tijdelijke extra inzet voor schuldhulp in 2020 om de caseload werkbaar te houden. Om de huidige formatie druk op te vangen wordt een extra formatieclaim voor 2021 in de vorm van het "voorportaal" ingediend. Door eenvoudigere taken bij een administratieve duizendpoot te beleggen wordt ruimte gecreëerd bij de professionals van MaDi.

Afgesproken is dat MaDi de subsidie aanvraag 2021 een risico benoemt ten aanzien van de in 2021 benodigde extra formatie, dit risico bedraagt tussen 0 en 15% van de reguliere begroting.

Steun- en herstelpakket werkloosheid, omscholing en tegengaan armoede- en schulden

Op de begroting van het Ministerie van SZW zijn diverse reserveringen getroffen om het flankerend beleid zoals aangekondigd in Kamerbrief Steun- en herstelpakket te starten dan wel in gang te kunnen zetten. Het betreft maatregelen op het gebied van begeleiding van werk(loosheid) naar werk, aanpak van jeugdwerkloosheid, (om)scholing en ontwikkeling en het tegengaan van armoede en problematische schulden. Een deel van dit flankerend beleid zal worden uitgevoerd door gemeenten.

Daarom komt er onder andere in 2020 € 40 miljoen en in 2021 € 90 miljoen beschikbaar voor de dienstverlening aan bijstandsgerechtigden door gemeenten en komt er in 2020 € 15 miljoen en in 2021 € 30 miljoen beschikbaar voor het gemeentelijk schuldenbeleid. Voor een ander deel van de middelen wordt nog onderzocht hoe deze middelen zo goed mogelijk tot uitkering kunnen worden gebracht. Hierover volgt naar verwachting bij de decembercirculaire 2020 meer informatie.

Sociale Werkvoorziening (SW)

Vanwege de landelijke coronamaatregelen worden veel opdrachten in de handel en industrie geannuleerd of uitgesteld. Dit probleem speelt ook in de SW sector. De Sociale Werkvoorziening bedrijven worden zo geconfronteerd met toenemende exploitatietekorten. Het kabinet heeft daarom voor de periode van 1 maart 2020 tot 31 december 2020 een bedrag van € 140 miljoen toegezegd/verstrekkt om de SW sector te compenseren. Voor Diemen gaat het in 2020 om een incidenteel extra bedrag van € 135.000.

Diemen draagt vanuit de huidige dienstverleningsovereenkomst (DVO) alleen bij aan het negatief subsidieresultaat van Pantar. Dat is het verschil tussen de rijksbijdrage van de SW lonen en de werkelijke loonkosten. Het reguliere exploitatietekort wordt volledig door de gemeente Amsterdam betaald. Omdat de Rijksbijdrage bedoeld is voor compensatie van het **extra** exploitatietekort vanwege de Corona maatregelen is aan de raad voorgesteld de volledige extra Rijksbijdrage voor dit doel volledig aan Pantar over te maken. Pantar geeft aan dit bedrag nodig te hebben. De gemeente Amsterdam is hierover ambtelijk geïnformeerd zodat ze dit kunnen betrekken bij hun eigen besluitvorming rondom dit onderwerp.

Corona en de gevolgen voor de formatie

Uitvoeringskosten Tozo

Gemeenten krijgen per besluit op een aanvraag levensonderhoud vanuit de Tozo regeling van het Rijk een vergoeding van € 450 voor de uitvoeringskosten. Voor een besluit op een aanvraag lening bedrijfskapitaal vanuit deze regeling is dat bedrag € 800. Daarover hebben de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en staatssecretaris van 't Wout van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) overeenstemming bereikt.

De uitvoeringskosten zijn onderdeel van de specifieke uitkering. Het aantal besluiten op aanvragen wordt via de SiSa verantwoord.

Tot en met 13 augustus 2020 zijn in Diemen 1.183 aanvragen binnengekomen voor levensonderhoud (vergoeding uitvoeringskosten circa € 532.000).

Voor bedrijfskapitaal zijn dit 169 aanvragen (vergoeding uitvoeringskosten circa € 135.000).

Inhuur extra capaciteit afhandeling Tozo

Rond de zomer van 2020 is bekend geworden dat de corona pandemie naar verwachting langere tijd gaat duren. Vanuit het economisch herstelpakket zijn diverse maatregelen genomen, waaronder de Tozo 3.

Het is duidelijk dat de er forse economische schade is ontstaan en de arbeidsmarktregio groot Amsterdam is zwaar getroffen. Dit heeft te maken met de lokale economie (toerisme, horeca, dienstverlening). Er wordt een structurele stijging van de werkloosheid verwacht maar veel bedrijven worden nog in de lucht gehouden.

Het steun en herstelpakket van het Rijk geeft ondernemers de tijd voor omscholing of het aangaan van een dienstverband in tekortsectoren. Werkgevers met omzetverlies worden vanuit de NOW regeling door het Rijk gecompenseerd om gedwongen ontslagen te voorkomen. De toename van bijstand heeft een vertraagd effect omdat mensen vaak eerst nog een WW uitkering ontvangen. Ondanks de rijksmaatregelen zien we nu al een toename van het aantal bijstandsuitkeringen met circa 50 (ruim 10%). Deze toename voor de korte en mogelijk middellange termijn brengt extra druk op de formatie met zich mee.

We stellen voor om voor beide teams twee fte per team in te huren om de Tozo regelingen goed te kunnen afhandelen, tot einde 2021, met mogelijke afbouw in het 2e halfjaar.

Afhankelijk van de toename van het aantal bijstandsuitkeringen zal op langere termijn mogelijk structureel extra budget voor formatie noodzakelijk zijn. De mate waarin is afhankelijk van het verloop van de 2e golf en het effect van de rijksmaatregelen.

Studenten aan het werk en huurschuldvrij

Door de coronacrisis hebben veel studenten hun baan verloren. Dit kan voor financiële problemen zorgen. Sommige studenten lukt het om hier zelf bovenop te komen, maar voor kwetsbare studenten zonder netwerk kan dat erg lastig zijn. In voorkomende gevallen bouwen zij een huurschuld op en dreigt uitzetting en/of het staken van de studie. Vanuit het tijdelijke corona crisisteam is in de zomer 2020 in samenwerking met de Key, de SWD en de Madi het initiatief "Studenten aan het werk en huurschuldvrij" ontwikkeld. Deze aanpak sluit nauw aan op de geïntensiveerde 'Vroeg erop af' aanpak.

Aanpak

De Key meldt bij de MaDi dat een student een huurachterstand heeft. Een schuldhulpverlener van de MaDi gaat met de student in gesprek en maakt een inschatting van de situatie. Er wordt een betalingsregeling getroffen met de Key. Indien de student

geschikt is voor dit traject brengt de re-integratiecoach van de gemeente de student in contact met Stichting Welzijn Diemen. De student krijgt van Stichting Welzijn Diemen een tijdelijke arbeidsovereenkomst (circa 65 uur). Hiermee kan hij/zij ongeveer twee maanden huur betalen. Het project is medio september van start gegaan en heeft een looptijd van maximaal een jaar. Er kunnen naar verwachting 14 kwetsbare studenten op deze wijze geholpen worden. De kosten bedragen € 20.000. De pilot duurt maximaal een jaar. Na afloop vindt een evaluatie plaats, de resultaten worden met de raad gedeeld.

Regionaal werkcentrum (RWC)

Het RWC verbindt werkgevers die door de coronamaatregelen geen werk voor hun personeel hebben, met werkgevers die juist mensen zoeken. Het doel: de oplopende werkloosheid zoveel mogelijk beperken door personeel van werk naar werk te begeleiden.

Het RWC is medio juli 2020 gelanceerd vanuit de regionale samenwerking in de arbeidsmarktregio groot Amsterdam. Het bestuurlijk overleg Groot Amsterdam heeft in hierin en initiërende rol gespeeld. De uitwerking van het RWC is uitbesteed aan een private partij. In de zomer van 2020 zijn de nieuwe werkprocessen richting WSP en werkgevers ontwikkeld en geïmplementeerd. Medio september zijn in de arbeidsmarktregio circa 30 koppeling gerealiseerd en is de dienstverlening van het RWC onder de aandacht gebracht bij werkgevers. Onder ander met behulp van de sociale partners zoals VNO-NCW en FNV.

Het RWC maakt ook een ronde langs de ondernemers in Diemen via bedrijvenpanels (6 en 7 oktober) om te vertellen over de diensten en hoe ondernemers in Diemen daar hun voordeel mee kunnen doen. Het college verwacht matches, nadere informatie hieromtrent volgt in een volgende coroneffectrapportage. Het RWC wordt gefinancierd uit de landelijke middelen die aan de arbeidsmarktregio groot Amsterdam zijn toegekend vanuit het Rijksprogramma Perspectief Op Werk. De portefeuillehouder en de ambtelijke organisatie is actief betrokken geweest.

Kosten ingezette acties en maatregelen 2020

Omschrijving	Kosten
Reeds eerder genoemde maatregelen uit eerste rapportage effecten coronacrisis³	
-	
Nieuwe of gewijzigde maatregelen tweede rapportage effecten coronacrisis	
Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo)	
- te betalen uitkeringen / bedrijfskapitaal	4.564.000
- voorschot ontvangen van het Rijk	-4.564.000
Toename bijstand / gevolgen BUIG	-577.000
- Extra kosten Bbz	154.000
Beroep op bijstand en minimaregelingen	-150.000
Schuldhelpverlening (SHV)	
- bijdrage MaDi voor extra tijdelijke inzet	pm
- steun- en herstelpakket bijdrage Rijk	pm
Sociale werkvoorziening (SW)	
- extra bijdrage aan Pantar	135.000
- bijdrage coronamaatregelen Rijk	zie programma financiën
Corona en de gevolgen voor formatie	
- inhuur uitvoering regeling	667.000
- vergoeding uitvoeringskosten door het Rijk	-667.000
Studenten aan het werk en huurschuldenvrij	20.000
Regionaal werkcentrum (RWC)	pm
Totaal	-418.000

³ Van deze maatregelen wordt geen toelichting gegeven in deze rapportage (zie hiervoor de eerste rapportage).

Vrije tijd

Portefeuillehouder: J. Klaasse
Afdelingsmanager: K. Schelling
Afdeling: Samenleving

Ingezette acties / maatregelen

Sluiten en openen sportaccommodaties

Vanaf 1 juli zijn de binnensportaccommodaties weer geopend. Het Sportcentrum is dit jaar ook in de zomerperiode open gebleven. De KinderZomerSpelen trok een record aantal deelnemers. Bij de aanvang van het nieuwe seizoen, medio augustus, zijn alle verenigingen weer opgestart en zijn ook alle buitensportaccommodaties weer in gebruik. Vanuit de niet sportverenigingen zien we na de vakantie minder gebruik van de binnensportaccommodaties. Voor alle accommodaties gelden beperkingen ten aanzien van het kantine,- en kleedkamergebruik. Door de Corona maatregelen kunnen in het zwembad een aantal activiteiten niet (recreatief zwemmen, aqua disco) of met beperkte deelname (aquafit) doorgaan. Na de zomervakantie zien we bij het zwembad grote wachtlijsten voor leszwemmen (300 kinderen, voor bepaalde dagen één jaar wachttijd) en bij het banenzwemmen minder gebruik van met name jongeren en senioren ten opzichte van verleden jaar. Vanaf 29 september zijn er weer nieuwe beperkende maatregelen. Deze hebben geen gevolgen voor het gebruik van de accommodaties, maar wel voor het bezoek (geen supporters en ouders) van de accommodaties.

De financiële gevolgen van de Coronamaatregelen van de sportaccommodaties voor de gemeente zijn de volgende:

- De buitensportverenigingen is de huur over de gedwongen gesloten periode kwijtgescholden, het totale bedrag betreft € 12.000. De verenigingen hebben inmiddels een creditnota hiervan ontvangen. Voor het kwijtgescholden bedrag heeft de gemeente een beroep gedaan op een compensatieregeling van het Rijk.
- Ook de binnensportaanbieders, waaronder de schiet,- en de zwemvereniging en andere sportaanbieders is de huur kwijtgescholden over de gedwongen gesloten periode. Voor de sportverenigingen geldt ook de compensatieregeling van het Rijk, dit geldt niet voor de andere sportaanbieders. Het bedrag voor de binnensportverenigingen dat wordt gecompenseerd door het Rijk betreft € 45.000. Het bedrag dat niet valt onder de compensatieregeling en de omzet afname door minder gebruik wordt ingeschat op € 15.000.
- Bij het Sportcentrum spelen een aantal zaken die omzetbepalend zijn, bijvoorbeeld geen omzet in de periode half maart tot half mei, minder jongeren en senioren bij het banenzwemmen na de her-opening, geen recreatief zwemmen en aqua disco, een beperkt aantal deelnemers aan aquafit producten; maar meer omzet in de vakantieperiode en meer leszwemmen. Per saldo wordt ingeschat dat circa € 85.000 minder omzet wordt gerealiseerd dan begroot. Vereniging Sport en Gemeente heeft inmiddels aangegeven met het Rijk in gesprek te zijn over een compensatieregeling voor de zwembadbranche. Het resultaat van dit gesprek wordt in 2021 verwacht. In onderstaand overzicht wordt veiligheidshalve uitgegaan van een derving van het maximale bedrag.

Accomodatie	Bedrag	Compensatie	Gevolgen gemeente
Buitensport	€ 12.000	ja	geen
Binnensport	€ 60.000	€ 45.000	€ 15.000
Sportcentrum	€ 85.000	nog onbekend	maximaal € 85.000
Totaal			maximaal € 100.000

Daarom Diemen

Daarom Diemen heeft als doel succesvol invulling te geven aan de marketing en branding van Diemen. Dat gebeurt onder andere door te investeren in een goed netwerk in Diemen en door evenementen te organiseren. Door de coronamaatregelen zijn vrijwel alle evenementen in 2020 afgelast. Daardoor is in 2020 vanuit het programma op andere manieren geïnvesteerd in activiteiten die bijdragen aan het gestelde doel van Daarom Diemen. Er is bijvoorbeeld geïnvesteerd in campagnes om ondernemers te steunen. Er heeft een koop lokaal campagne plaatsgevonden, maar ook een pagina voor de lokale horeca ontwikkeld en een 5 mei bevrijdingsactie waarmee is geprobeerd de horeca te steunen.

Het risico van afgelastingen blijft. Er zijn andere activiteiten die worden uitgewerkt. Daar kan wederom aan campagnes worden gedacht voor ondernemers, maar bijvoorbeeld ook aan produktontwikkeling (in 2020 kaartspel, diemo peuterboekje, Diemo knuffel), maar ook door het ontwikkelen van apps (city app / wandel/fiets app) en de zichtbaarheid van Diemo op speelplekken, het ontwikkelen van plattegronden en meer. Zodoende wordt op alternatieve wijze geïnvesteerd in een sterkere identiteit en imago van Diemen. Hiervoor zal het budget worden aangewend dat vanuit het programma beschikbaar is.

De Omval

In de eerste corona effectenbrief is aangegeven dat de financiële gevolgen ten laste worden gebracht van de algemene reserve van de Omval, maar dat het niet verantwoord is dit volledig uit te putten.

Inmiddels is via kerngemeente Amstelveen bij de provincie Noord-Holland ten behoeve van Theater De Omval een aanvraag ingediend met betrekking tot het provinciaal noodfonds sociale infrastructuur. Dit noodfonds is aanvullend op maatregelen van rijk en gemeenten. De gemeente dient 35% van het netto-schadebedrag van de instelling aan cofinanciering bij te dragen. Dit kan door bijvoorbeeld gehele of gedeeltelijke huurkijtschelding of andere coulanmaatregelen. Begin september wordt de concept-toedeling van de diverse aanvragen besproken door de gedeputeerde en de wethouders en half november besluit de provincie over de toedeling van de gelden, te zijner tijd zal blijken of ook De Omval hier een beroep op kan doen. Vervolgens kan worden beoordeeld of er al dan niet extra maatregelen nodig zijn vanuit de gemeente om de Omval overeind te houden.

Kosten ingezette acties en maatregelen 2020

Omschrijving	Kosten
<i>Reeds eerder genoemde maatregelen uit eerste rapportage effecten coronacrisis⁴</i>	
-	
<i>Nieuwe of gewijzigde maatregelen tweede rapportage effecten coronacrisis</i>	
Sluiten en openen sportaccommodaties	
- buitensport	-
- binnensport	15.000
- sportcentrum	85.000
Daarom Diemen	binnen bestaande budgetten
De Omval	pm
Totaal	100.000

⁴ Van deze maatregelen wordt geen toelichting gegeven in deze rapportage (zie hiervoor de eerste rapportage).

Onderwijs

Portefeuillehouder: J.D.W. Klaasse
Afdelingsmanager: K. Schelling
Afdeling: Samenleving

Ingezette acties / maatregelen

Ondersteuning scholen

Zowel voor de zomer als bij de start van het nieuwe schooljaar heeft de gemeente waar nodig ondersteund bij het gereedmaken van de scholen voor de ontvangst van leerlingen en ouders conform de geldende richtlijnen van het RIVM. De scholen hebben afzetlint ontvangen en er zijn bij een aantal scholen (opnieuw) dranghekken geplaatst en aanpassingen in de buitenruimte gedaan om het beter mogelijk te maken anderhalve meter afstand te bewaren tijdens de breng- en haalmomenten.

De aanpassingen rond de scholen voor de zomervakantie hebben zo'n € 30.000 gekost. Dit kan worden opgelost binnen de begroting.

Geschat wordt dat de aanschaf van materialen en de aanpassingen rond de scholen, in aanvulling op de eerder getroffen maatregelen, € 8.000 zullen kosten.

Weer naar school

De werkwijze van leerplicht is vanaf de coronacrisis in maart geïntensiveerd door onder andere wekelijks contact te hebben met alle basisscholen. Dankzij de samenwerking met de scholen, het Brede Hoed Team, OK coaches en de GGD kan worden gezegd dat de basisschoolleerlingen goed in beeld zijn.

De afgelopen periode is bevorderlijk geweest voor de samenwerking en ook in het bereiken van ouders over het belang van school en het leerrecht voor kinderen. Samen met ouders en school is gezocht naar oplossingen die recht doen aan het belang en de wensen van ouders en het kind, maar die ook tegemoet komen aan de verplichting om onderwijs te volgen.

Ook na de zomervakantie is een bericht verstuurd door de basisscholen vanuit leerplicht om ouders te informeren over de regels die gelden bij de start van het nieuwe schooljaar. In het bericht staat onder andere informatie over: de verplichte thuisquarantaineperiode, wanneer ouders hun kind ziekmelden en aan wie ouders hun vragen over het coronavirus kunnen stellen.

De coronamaatregelen hebben gezorgd voor een intensievere werkwijze met scholen (en zorgstructuur op scholen). Om dit te kunnen blijven doen zijn geen extra middelen gevraagd en/ of hoeven geen aanvullende maatregelen getroffen te worden.

(Afstands)onderwijs

Volledige openstelling scholen en kinderopvang Op 8 juni jl. zijn de scholen en kinderopvang weer volledig opengegaan. Met de volledige openstelling van de scholen en kinderopvang is de noodopvang overdag komen te vervallen. Voor kinderen van ouders met zorgberoepen dient, indien nodig, nog wel avond-, nacht- en weekendopvang te worden georganiseerd. Daar is geen vraag naar geweest in Diemen.

Ook na de zomer zetten scholen zich in om het naar huis sturen van groepen tot een minimum te beperken. De scholen hebben daarbij te maken met een soms krappe bezetting van leerkrachten. Het contact tussen de gemeente en scholen is er in eerste instantie op gericht om de kwetsbare leerlingen goed in beeld te houden en te ondersteunen waar nodig. Daarnaast is een aantal acties uitgezet om het onderwijs te ondersteunen. Zo is er een samenwerking ontstaan waarbij de gemeente Diemen toezichthouders heeft aangeleverd die in de klas kunnen staan terwijl de leerkracht vanuit huis lesgeeft. Dit zijn mensen die op dit moment van de gemeente een uitkering ontvangen en affiniteit hebben met het onderwijs. Stichting Florente Basisscholen neemt daarbij de begeleiding op zich om ook voor de lange termijn een goede invalpool voor alle scholen in Diemen te creëren. Anderzijds biedt dit kansen voor mensen in de bijstand om duurzame uitstroom te realiseren.

Bij het voorkomen en/of de aanpak van onderwijsachterstanden heeft het Rijk extra middelen beschikbaar gesteld. Schoolbesturen hebben hiertoe een subsidieaanvraag kunnen indienen bij het ministerie van OCW. Ook vanuit Diemen zijn aanvragen ingediend.

Kosten noodopvang en compensatie ouderbijdragen

Tijdens de sluiting van scholen en kinderopvang was de gemeente verantwoordelijk voor het realiseren van noodopvang voor kinderen van ouders met cruciale beroepen en kinderen in kwetsbare thuissituaties. Uitgangspunt was dat deze opvang plaatsvond zonder bijkomende kosten voor de ouders die gebruik maakten van de noodopvang.

Om de continuïteit van de opvang te kunnen garanderen heeft het Rijk ouders gevraagd de facturen voor de opvang op de reguliere wijze te voldoen, ook als zij geen gebruik maakten van de noodopvang. Voor ouders met recht op kinderopvangtoeslag is een compensatieregeling vormgegeven: het recht op kinderopvangtoeslag bleef bestaan en de ouderbijdrage is terugbetaald via de sociale verzekeringsbank (SVB). Voor ouders zonder recht op kinderopvangtoeslag maar met een gesubsidieerde plek in de peuteropvang of met een sociaal medische indicatie (SMI) heeft de gemeente de ouderbijdrage gecompenseerd. Hiervoor worden gemeenten door het Rijk gecompenseerd.

Voor de gemeente Diemen is voor de kosten van de noodopvang en de compensatie van de ouderbijdrage € 45.000 beschikbaar gesteld. De daadwerkelijk gemaakte kosten voor de compensatie van de noodopvang en de compensatie van de ouderbijdragen door de gemeente bedragen zo'n € 15.000.

Kosten ingezette acties en maatregelen 2020

Omschrijving	Kosten
Reeds eerder genoemde maatregelen uit eerste rapportage effecten coronacrisis⁵	
Sluiting onderwijs en kinderopvang, start noodopvang	2.000
Compensatie ouderbijdragen peuteropvang	7.500
Bijdrage Rijk voor vergoeding ouderbijdrage	-7.500
Leerplicht	-
Onderwijsachterstanden	-
Bereik peuteropvang	-
Nieuwe of gewijzigde maatregelen tweede rapportage effecten coronacrisis	
Ondersteuning scholen (€ 30.000 t.l.v. bestaande budgetten)	8.000
Weer naar school	binnen bestaande budgetten
(Afstands)onderwijs	pm
- subsidieregeling Rijk voor schoolbesturen	pm
Kosten noodopvang en compensatie ouderbijdrage	15.000
- bijdrage coronamaatregelen Rijk	zie programma financiën
Totaal	25.000

⁵ Van deze maatregelen wordt geen toelichting gegeven in deze rapportage (zie hiervoor de eerste rapportage).

Gebiedsontwikkeling

Portefeuillehouder: A.J.M. Scholten
Afdelingsmanager: M.R.A. Cornelissen
Afdeling: Ruimtelijke Ontwikkeling

Ingezette acties / maatregelen

Ondersteuning ondernemers

Vanuit het beleidsveld Economische Zaken zijn diverse acties opgezet om Diemense ondernemers te ondersteunen, de meeste van deze acties hebben niet geleid tot extra uitgaven. Er is een actie die wel heeft gedrukt op het budget van Economische Zaken. Dit betreft het onderzoek naar de MKB vriendelijkste gemeente van Nederland. Er is bij dit onderzoek gekozen voor de optie om extra vragen aan de deelnemers te stellen. In het onderzoek zijn deze keer vragen opgenomen die betrekking hebben op de Corona-situatie. De meerkosten bedragen € 3.000.

Afname opbrengsten buitenreclame

Bij de eerste rapportage effecten coronacrisis is een mogelijk risico aangekondigd op het gebied van inkomsten uit buitenreclame.

De gemeente Diemen heeft met meerdere reclame-exploitanten een contract (concessieovereenkomst of een overeenkomst verhuur van grond) gesloten voor het exploiteren van reclame in de openbare ruimte. Diverse exploitanten hebben de gemeente gevraagd om verzoeken tot uitstel of gevraagd om het afzien van (een deel van) de jaarlijkse afdrachten die zij aan de gemeente hiervoor verschuldigd zijn. Ook Outreach, het samenwerkingsverband van de Nederlandse buitenreclame-exploitanten, heeft hierover de noodklok geluid bij de VNG en een brandbrief gestuurd naar de gemeente.

Alle reclame-exploitanten hebben van het college hierop een brief ontvangen waarin zij verzocht zijn met de gemeente in overleg te treden en aan te tonen dat hun bedrijfsvoering daadwerkelijk is getroffen door corona. Van een deel van de reclame-exploitanten is deze nadere onderbouwing ontvangen. Op basis daarvan is gesproken over eventueel uitstel van betaling en of kwijtschelding. Dit heeft geresulteerd in een huurkorting voor sommige exploitanten in de periode dat de 'lockdown' maatregelen het zwaarst waren en er sprake was van grote omzetverliezen bij deze reclame-exploitanten. Totaal betekent dit ca. € 32.000 minder opbrengst uit de reclamecontracten. Bij de eerste corona rapportage was dit nog op ca. € 55.000 geschat.

Kosten ingezette acties en maatregelen 2020

Omschrijving	Kosten
Reeds eerder genoemde maatregelen uit eerste rapportage effecten coronacrisis⁶	
Projecten / grondexploitaties	-
Vertraging aanleveren eavaluatieplan 2019 en jaarplan 2020 VTH/OOV	-
Vertraging in reguliere toezichttaken	90.000
In werking treding Omgevingswet uitgesteld	-
Nieuwe of gewijzigde maatregelen tweede rapportage effecten coronacrisis	
Ondersteuning ondernemers	3.000
Afname opbrengsten buitenreclame	32.000
Totaal	125.000

⁶ Van deze maatregelen wordt geen toelichting gegeven in deze rapportage (zie hiervoor de eerste rapportage).

Leefomgeving en klimaat

Portefeuillehouder: M.A. Sikkes-van den Berg
Afdelingsmanagers: P. de Ruijter en M.R.A. Cornelissen
Afdelingen: Ruimtelijk beleid en Ruimtelijke ontwikkeling

Ingezette acties / maatregelen

Afvalinzameling

Ten opzichte van het hoogtepunt van de coronacrisis, toen er veel meer huishoudelijk afval vrij kwam dan normaal (25 tot 30%) is er sprake van een normalisering van de hoeveelheid afval.

Gebouwen

Door de steeds wisselende coronamaatregelen dient het team geregeld flexibel te acteren bij calamiteiten. Daarnaast dienen er geregeld maatregelen en voorzieningen getroffen te worden ten behoeve van corona.

Er is extra tijd noodzakelijk geweest om deze maatregelen uit te voeren en onderzoek uit te voeren o.a. na aanleiding van gemeenteraadvragen over de ventilatie en luchtreinigingssystemen in de gebouwen. Voorzieningen in de inrichting van de gebouwen, de inrichting van de raadzaal en diverse bouwkundig- en installatietechnische voorzieningen zijn noodzakelijk geweest ten behoeve van coronamaatregelen. Door deze inzet lopen eerder geplande werken vertraging op en kunnen niet alle voor dit jaar geplande werken uitgevoerd worden.

Tevens hebben de diverse aanpassingen geleid tot meer kosten die niet in de jaarlijkse begroting waren voorzien. Vooralsnog en met de verwachting dat er nog meer voorzieningen aangebracht dienen te worden in de gebouwen, zijn de eerder te verwachte budgettaire voordelen nagenoeg verdwenen, anderzijds zijn er nog geen extra kosten en kunnen de extra kosten nog binnen het jaarlijkse onderhoudsbudget worden opgevangen.

In de vorige rapportage werd een voordeel verwacht van de energiekosten. Door het extra ventileren in de gebouwen, wordt er 24 uur per dag, 7 dagen per week in de gemeentelijke gebouwen met een mechanische installatie geventileerd. Dit vraagt extra energetisch verbruik. Naast het ventileren is er door de warme zomermaanden ook extra gekoeld. Koeling heeft een hoog energetisch verbruik. Daarnaast is sportcentrum Duran de gehele zomer open gebleven. Door het blijven ventileren zullen de gebouwen, met de komende wintermaanden extra verwarmd moeten worden. Dit heeft eveneens effect op het gasverbruik. Het eerder verwachte budgettaire voordeel wordt vrijwel nihil, maar kan waarschijnlijk wel worden opgevangen in het jaarlijkse energie budget.

Naar aanleiding van de vragen vanuit de gemeenteraad of een (mobiel) luchtreinigingssysteem van toegevoegde waarde kan zijn in de gemeentelijke gebouwen is dit ambtelijk onderzocht. Gesteld is dat op dit moment niet bewezen is dat een (mobiel) reinigingssysteem een toegevoegde waarde heeft in relatie tot het COVID19 virus. In de meeste gemeentelijke gebouwen worden de ruimten door mechanische ventilatie, mechanische afzuiging en natuurlijke ventilatie voldoende geventileerd. In ruimten waar geen ventilatie aanwezig is, is een toegevoegde waarde om CO2 sensoren te plaatsen. De CO2 sensor geeft een signaal als er in een ruimte te veel kooldioxide en te weinig zuurstof aanwezig is. Deze optie wordt op dit moment uitgewerkt.

Kosten ingezette acties en maatregelen 2020

Omschrijving	Kosten
<i>Reeds eerder genoemde maatregelen uit eerste rapportage effecten coronacrisis⁷</i>	
Afvalinzameling	
- meer restafval	96.000
- extra ophalen / containers	75.000
Opruimen zwerfafval	2.000
Verharding	37.000
Onkruidbestrijding	12.000
Boombeheer	-
Stopzetten en hervatten brugbediening	-
Vertraging herinrichting wijken	17.000
Toename eigen beheer openbare ruimte	-
Klimaatadaptatie	pm
<i>Nieuwe of gewijzigde maatregelen tweede rapportage effecten coronacrisis</i>	
Afvalinzameling	-
Totaal	239.000

⁷ Van deze maatregelen wordt geen toelichting gegeven in deze rapportage (zie hiervoor de eerste rapportage).

Verkeer

Portefeuillehouder: A.J.M. Scholten
Afdelingsmanager: M.R.A. Cornelissen
Afdeling: Ruimtelijke Ontwikkeling

Ingezette acties / maatregelen

Deelauto's

Door de coronacrisis werken veel mensen thuis en is het gebruik van het openbaar vervoer fors gedaald. Als gevolg hiervan, en door gebiedsontwikkelingen met een lage parkeernorm als Holland Park, is een forse stijging zichtbaar in het aantal gebruikers van deelauto's. Bij Greenwheels, een van de aanbieders in Diemen, is het aantal gebruikers gestegen van 75 huishoudens in 2018 naar 316 medio 2020. Dit leidt tot de aanvraag voor een vijftal nieuwe deelauto locaties, deze zijn momenteel in voorbereiding.

Schoolomgevingen

Bij basisscholen komen ook in de huidige tijd nog veel mensen bij elkaar komen. Zeker bij het halen en brengen van de kinderen is een piek te zien. Een deel van de ouders brengt de kinderen met de auto en een groot gedeelte komt te voet of met de fiets. Om voldoende veilige ruimte binnen 1,5 meter van elkaar te hebben zijn bij diverse basisscholen maatregelen genomen om een veilige en functionele situatie te faciliteren. Denk hierbij aan het vergroten van opstelruimte voor wachtende ouders door het fysiek afzetten van parkeervakken.

Plaatsen hekwerk langs Prins Bernhardlaan

De toestroom van ouders en leerlingen en de anderhalve meter afstand regel zorgt voor opstopping op het voetpad langs de Prins Bernhardlaan bij de Nieuwe Kring waardoor men met regelmatig uitwijkt naar de rijbaan. Om ongevallen tussen voetgangers en gemotoriseerd verkeer te voorkomen is besloten in het kader van de verkeersveiligheid een hekwerk te plaatsten langs de Prins Bernhardlaan ter hoogte van de school. De kosten bedragen € 10.000.

Kosten ingezette acties en maatregelen 2020

Omschrijving	Kosten
<i>Reeds eerder genoemde maatregelen uit eerste rapportage effecten coronacrisis⁸</i>	
-	
<i>Nieuwe of gewijzigde maatregelen tweede rapportage effecten coronacrisis</i>	
Deelauto's	-
Schoolomgevingen	10.000
Totaal	10.000

⁸ Van deze maatregelen wordt geen toelichting gegeven in deze rapportage (zie hiervoor de eerste rapportage).

Samen besturen

Portefeuillehouder: E. Boog
Afdelingsmanager: J.D. de Kort
Afdeling: Directie

Ingezette acties / maatregelen

Dienstverlening

Burgerzaken

In juni is de dienstverlening op basis van versoepelde regelgeving van strikt noodzakelijk voorzichtig uitgebreid door meer balies open te stellen. Vanaf juli werden er weer rijexamens afgenomen en ging een aantal grenzen open. Toen ontstond er een flinke toeloop op rijbewijzen, paspoorten en ID-kaarten. Ook ging een aantal huwelijken door. In die periode was de dienstverlening op een gebruikelijk niveau.

Begin september nam de drukte nog meer toe, doordat er veel buitenlandse studenten terug kwamen naar Nederland en ingeschreven moesten worden.

Vanaf eind september namen de besmettingen toe en zijn een aantal beperkende maatregelen weer ingevoerd: minder mensen in de ruimte, minder balies open, meer thuiswerken. Het gevolg van dit laatste is dat alles meer tijd kost en dat gekeken wordt welke verlengingen van documenten voorgaan. Dat betekent dat iemand pas een document kan vervangen vanaf 6 weken voor de verstrikkingsdatum ervan.

Klantcontactcentrum

De telefonie is vanaf het uitbreken van de Coronacrisis onverminderd druk. Gemiddeld behandelen we 20% meer telefoontjes per maand dan vorig jaar. Met uitschieters naar 35% meer op sommige dagen. Er zijn veel vragen en de indruk bestaat dat mensen het persoonlijke contact op prijs stellen. Overigens wordt ook de website vaker bekeken. Hier is een toename van 15% in dezelfde periode vorig jaar.

Legesinkomsten Burgerzaken

Door de coronamaatregelen sluiten we dit jaar naar verwachting af met € 100.000 aan gederfde inkomsten op de leges. Dit is veroorzaakt door de combinatie van omstandigheden. Zo is er gestuurd op een lagere hoeveelheid bezoekers tegelijkertijd in het pand, waardoor er minder balies open waren en er meer tijd ingepland werd voor afspraken (om te voorkomen dat er uitloop was en er alsnog drukte ontstond met wachtenden).

Verder zijn er door het CBR een tijdlang geen rijexamens afgenomen en was er veel uitstel van verlenging van verlopen documenten. Ook werden huwelijken vaak afgelast of verplaatst naar volgend jaar.

Thuiswerkvoorzieningen

Sinds 19 maart is het uitgangspunt dat iedereen thuis werkt. Dit geldt niet voor alle medewerkers, om de dienstverlening te blijven waarborgen werkt ongeveer 15% nog op locatie (gemeentehuis, Brede HOED, gemeentewerf en de buitenruimte). Voor alle medewerkers is een thuiswerkvoorziening getroffen. Naarmate de lockdown langer duurde zijn laptops en kantoormeubilair verstrekt om het thuiswerken te ondersteunen. Toevalligerwijs zijn begin dit jaar de ICT-middelen vervangen. Daarbij is overgeschakeld naar meer laptops. Dit kwam bij het verplichte thuiswerken goed van pas. Voor de medewerkers die geen laptop hadden en ook moeten thuiswerken zijn maatwerkoplossingen verzorgd. Duo + is verantwoordelijk voor het beheer en de aanschaf van de ICT-middelen.

De thuiswerkvoorzieningen hebben geleid tot extra kosten. Deze kosten waren niet voorzien en hebben betrekking op:

- de aanschaf van licenties voor de thuiswerkomgeving
- het verbeteren van de thuiswerkomgeving
- extra aanschaf werkplekapparatuur (investering)
- extra verbruik mobile data.

De totale meerkosten voor de inrichting van de thuisvoorziening bedragen voor Diemen € 70.000.

Facilitaire zaken

In de gemeentelijke gebouwen zijn diverse facilitaire voorzieningen aangebracht ten behoeve van corona. Het gemeentehuis, de gemeentewerf, de Brede Hoed, de sporthal, Sportcentrum Duran en de gymzalen zijn ingericht met hygiënezoulen, voorzien van desinfecterende gel en hygiëne doekjes. Daarnaast is waar noodzakelijk bewegwijzering aangebracht. Met de aanscherping van de recente coronaregels is er een collegebesluit genomen waarin dringend verzocht wordt om mondkapjes onder andere in de openbare gemeentelijke gebouwen te dragen. Als gevolg hiervan zijn voor het personeel en de bezoekers van enkele gemeentelijke gebouwen mondkapjes aangeschaft. Het personeel dient ook in deze ruimten mondkapjes te dragen. In de functies waar men buiten met de bewoners in aanraking komt, zijn wasbare mondkapjes besteld. De eerder verwachte meevaller van € 25.000 dient genuanceerd te worden. Er wordt nog steeds een meevaller verwacht op de catering, maar het totaal zal € 15.000 zijn.

Extra controles als gevolg van coronamaatregelen

De accountant heeft ter voorbereiding op de interim controle aangegeven dat de controlewerkzaamheden worden uitgebreid als gevolg van de coronamaatregelen. Zo zal de uitvoering van de Tozo-uitkeringen moeten worden gecontroleerd maar wil de accountant ook controleren of budgetten nog steeds rechtmatig worden uitgegeven. Om deze gegevens aan te kunnen leveren zijn extra interne controlewerkzaamheden nodig. Dezemoeten deels door Diemen zelf uitgevoerd worden en deels door Duo+.

Er is een grove voorlopige inschatting gemaakt. Inschatting is dat de meerkosten voor de accountant € 20.000 bedragen en de voorbereidende interne controlekosten uitbesteed moeten worden en leiden tot een kostenpaot van € 30.000.

Extra inzet communicatie

Wegens de coronacrisis is veel extra inzet van communicatie nodig. Met name om inwoners en ondernemers over de maatregelen te informeren. Dat gebeurt op vele verschillende manieren, van campagnes tot advertenties en van social media tot de inzet van coronahosts. Vooralsnog is de hierboor benodigde extra capaciteitsinzet opgevangen binnen de reguliere formatie. Wel zijn er op een aantal punten extra kosten gemaakt voor communicatiemiddelen en campagnes.

Om het belang van de basisregels voor de bestrijding van corona nog duidelijker over te brengen heeft de gemeente gekozen voor de inzet van coronahosts, die het publiek op drukke plekken in Diemen op een vriendelijke en uitnodigende manier het bewustzijn over het afstand houden onder de aandacht brachten. Dat is gebeurd op een aantal specifieke plekken: in het winkelcentrum, op de markt, bij scholen en bij sportvelden. Later is gekozen voor de inzet van zogeheten coronawijzers. Die brachten de noodzakelijke afstand van anderhalve meter nadrukkelijk in beeld, spraken het publiek zichtbaar aan op de 1,5 meter afstand en deelden mondkapjes uit. Op die manier lieten we als gemeente zien dat het

afstand houden een serieuze regel is, zonder dat er de dreiging van waarschuwingen en boetes is, die bij handhavers snel aan de orde is. Ze zijn signalerend en te beschouwen als de vooruitgeschoven post van de corona-handhaving.

Actie	Kosten
Jongerenamagne (productie en plaatsen posters inabri's en sandwichborden)	7.000
Inzet coraohosts + cornawijzers	33.000
Totaal	40.000

Kosten ingezette acties en maatregelen 2020

Omschrijving	Kosten
<i>Reeds eerder genoemde maatregelen uit eerste rapportage effecten coronacrisis⁹</i>	
Inrichten crisisoverleg	-
Aangepaste dienstverlening	
- Klant Contact Centrum	30.000
- trouwen	10.000
Digitale participatie	10.000
Digitale raadsvergadering	10.000
<i>Nieuwe of gewijzigde maatregelen tweede rapportage effecten coronacrisis</i>	
Thuiswerkvoorzieningen	70.000
Lagere inkomsten burgerzaken	100.000
Gebouwen	
- lagere energiekosten	-
- minder regulier onderhoud	-
Minder aanschaf facilitaire middelen	-15.000
Extra controles als gevolg van coronamaatregelen	
- accountantscontrole	20.000
- interne controles	30.000
Inzet communicatie	40.000
Totaal	305.000

⁹ Van deze maatregelen wordt geen toelichting gegeven in deze rapportage (zie hiervoor de eerste rapportage).

Financiën

Portefeuillehouder: A.J.M. Scholten
 Afdelingsmanager: K. Deutekom
 Afdeling: Directie

Ingezette acties / maatregelen

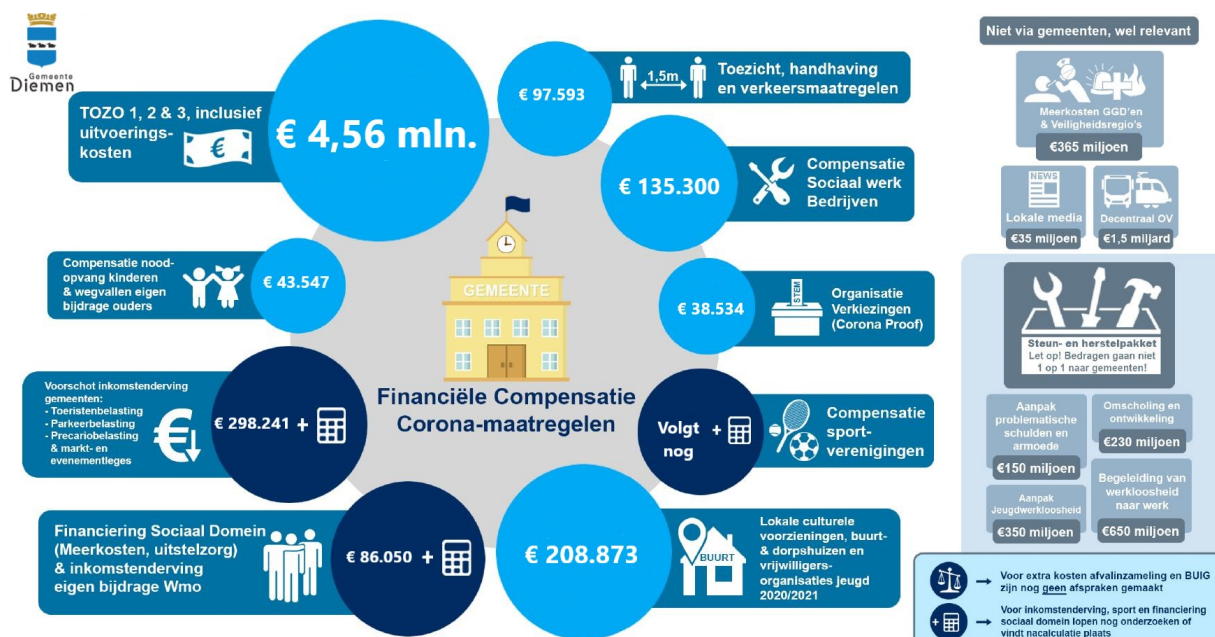
Rijksmiddelen coronamaatregelen

Het zijn uitzonderlijke tijden voor gemeenten. Juist in deze tijden is er behoefte aan duidelijke financiële kaders. In de meicirculaire heeft het Rijk een eerste handreiking gedaan om duidelijkheid te geven. Uitgangspunt is dat medeoverheden niet in de financiële problemen komen door de corona-aanpak, en dat de dienstverlening aan burgers en bedrijven op peil blijft. Tegelijkertijd is er nog veel onzeker.

Op 28 mei is een eerste pakket aan financiële compensatie bekend gemaakt, , welke het Rijk inhoudelijk heeft toegelicht in de Meicirculaire. De financiële doorvertaling is niet in de meicirculaire meegenomen. De definitieve verwerking van het eerste steunpakket is nu opgenomen in de Septembercirculaire.

Op 28 augustus is er een aanvullend steunpakket bekend gemaakt . Ook deze financiële vertaling is opgenomen in de Septembercirculaire. In de tabel met financiële effecten vanuit de Septembercirculaire zijn de middelen voor de compensatie van extra kosten als gevolg van de coronacrisis afzonderlijk opgenomen. Daarnaast is er een bijlage toegevoegd in de vorm van een Infographic met de bedragen specifiek voor de gemeente Diemen.

Opgemerkt moet worden dat voor een aantal onderwerpen nog gesprekken gevoerd worden over de hoogte van de compensatie en de manier waarop de verdeling plaats gaat vinden. Logischerwijs zijn deze onderwerpen dan ook nog niet meegenomen in het financiële beeld van deze rapportage.

Corona pakket	
Lagere apparaatskosten (opschalingskorting) (compensatie corona)	110
Inhaalzorg en meerkosten Jeugdzorg (compensatie corona)	50
Inhaalzorg en meerkosten WMO 2015 (compensatie corona)	15
Buurt- en dorpshuizen (compensatie corona)	35
Vrijwilligersorganisaties jeugd (compensatie corona)	10
Toezicht en handhaving (compensatie corona)	95
Precariobelasting en markt- en evenementenleges (DU) (compensatie corona)	35
Noodopvang kinderen van ouders met cruciaal beroep (DU) (compensatie corona)	45
Eigen bijdrage Wmo (abonnementstarief) (DU) (compensatie corona)	25
Extra kosten verkiezingen 2020 en 2021 ivn Covid-19 (DU) (compensatie corona)	40
Compensatie toeristen- en parkeerbelasting (DU) (compensatie corona)	265
Lokale culturele voorzieningen (compensatie corona)	80
Lokale culturele voorzieningen (compensatie corona)	80
WSW exploitatietekorten (compensatie Corona)	135
Subtotaal Coronapakket	1.020

Toeristenbelasting

De hotelbranche is één van de sectoren die hard geraakt wordt door de coronacrisis. Na maanden gesloten te zijn, zijn de hotels vanaf 19 mei weer open gegaan met inachtneming van de anderhalve meter samenleving. Ook door het niet doorgaan van veel evenementen is het aantal overnachtingen behoorlijk teruggelopen. Uit overleg met de hotels blijkt dat er slechts 1/3 van de verwachte hotelovernachtingen in 2020 gaat plaatsvinden. Per saldo leveren het bijgestelde aantal overnachtingen een lager opbrengst toeristenbelasting van € 365.000 (2/3 van € 550.000) op.

De terugloop van het aantal overnachtingen maakt het lastig om de financiële exploitatie van de hotels rendabel te houden. Om de hotels enigszins tegemoet te komen stellen wij voor de toeristenbelasting in 2020 met terugwerkende kracht met 50% te verlagen. Gezien het lagere aantal verwachte overnachtingen levert de verlaging een nadelig effect van € 90.000 op.

Totaal zal de opbrengst toeristenbelasting in 2020 € 455.000 lager uitvallen.

Oninbare vorderingen

De coronacrisis leidt ertoe dat de invorderingsmaatregelen zijn vertraagd. Dit leidt ertoe dat we in vergelijking met voorgaande jaren de opbrengsten later ontvangen maar ook dat lang niet alle vorderingen geïnd kunnen worden. Op basis van de laatste informatie geeft Gemeentebelastingen Amstelland aan dat waarschijnlijk 4% van de belastingvorderingen oninbaar zal worden verklaard. Dit is iets gunstiger dan de voorgaande inschatting. Toen werd nog 5% als oninbaar ingeschat.

Voor Diemen leidt dat tot de volgende berekening:

Belastingsoort	Totaalopbrengst
OZB	€ 7 miljoen
Rioolheffing	€ 3 miljoen
Afvalstoffenheffing	€ 4 miljoen
Totaal	€ 14 miljoen

4% x € 14 miljoen levert een verwacht bedrag tot oninbaar verklaren van € 560.000 op. Standaard houden we rekening met een oninbare post van € 75.000. Per saldo € 475.000.

Uiteraard monitoren we de werkelijke ontvangsten nauwkeurig. Tot op heden is er slechts een lichte achterstand (ongeveer %) ten opzichte van voorgaande jaren. Na het opstarten van de invorderingsmaatregelen zal snel blijken hoe zich dit verder ontwikkelt.

Een dergelijke berekening kan ook gemaakt worden voor de overige debiteuren. Met name de inkomsten van erfpacht en de verhuur van grond komen hier in beeld. Het betreft hier totaal een jaarlijkse opbrengst van ongeveer € 3 ton. 5% van dit bedrag levert een verwacht oninbaar te verklaren bedrag van € 15.000 op.

Kosten ingezette acties en maatregelen 2020

Omschrijving	Kosten
Reeds eerder genoemde maatregelen uit eerste rapportage effecten coronacrisis¹⁰	
Versoepeling invorderingsbeleid	
- aanvullende bijdrage uitvoeringskosten (Gemeentebelastingen Amstelland + Duo+)	25.000
Lagere belastingopbrengsten	
- marktgelden	10.000
- parkeerbelasting	-
- precariobelasting	5.000
Uitstel betaling dividend	-
Nieuwe of gewijzigde maatregelen tweede rapportage effecten coronacrisis	
Compensatie RIJK	-1.020.000
Lagere belastingopbrengsten	
- toeristenbelasting	470.000
Meer oninbare vorderingen	
- belastingvorderingen	475.000
- overige vorderingen	15.000
Totaal	-20.000

¹⁰ Van deze maatregelen wordt geen toelichting gegeven in deze rapportage (zie hiervoor de eerste rapportage).